

LIETUVOS – LENKIJOS DVIŠALĖ PREKYBA

2022 m. gegužės 2 d.

I. Lenkijos ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausias Lenkijos ekonomikos sektorius pagal sukuriama pridėtinę vertę 2021 m. buvo verslo paslaugų sektorius; čia didžiausias dalis sudarė didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto ir apgyvendinimo ir maitinimo veiklos (25%), taip pat profesinė, mokslinė ir techninė bei administracinė bei aptarnavimo veikla (9%). Viešojo sektoriaus paslaugos – viešasis administravimas, gynyba, švietimas, žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas taip pat sudarė nemenką Lenkijos ekonomikos dalį (15%). Lenkijoje yra didelis apdirbamosios gamybos sektorius (20%), o statybos sektoriaus indėlis į pridėtinę vertę yra kiek mažesnis (7%).

2020 m. Lenkijos prekių eksportas siekė 223 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė beveik 74% Lenkijos prekių eksporto (į Vokietiją – 29%, į Čekiją – 6%, į Prancūziją – 6%), o iš ES nepriklausančių šalių 6% eksporto vertės tenka JK, 3% – Rusijai, ir 3% – JAV.

2020 m. Lenkijos importas siekė 223 mlrd. EUR ir 55% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 22%, iš Italijos – 5%, iš Nyderlandų – 4%), o iš ES nepriklausančių šalių – 14% importo atvežama iš Kinijos, 4% – iš Rusijos, ir 3% – iš JAV.

Šaltiniai: Eurostat, ICT Trade Map

II. Lietuvos ir Lenkijos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Lenkijos pagrindiniai rodikliai 2019-2021 m.

	2019		2020		2021	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	7.9 %	3	6.4 %	4	7.9 %	4
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	8.8 %	2	6.8 %	4	7.6 %	3
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	6.5 %	4	5.8 %	5	8.4 %	3
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	11.8 %	2	13.0 %	1	12.0 %	3
Paslaugos						
	2019		2020		2021	
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	3.0 %	13	3.2 %	13	3.8 %	8
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	9.2 %	2	10.5 %	1	11.6 %	1

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

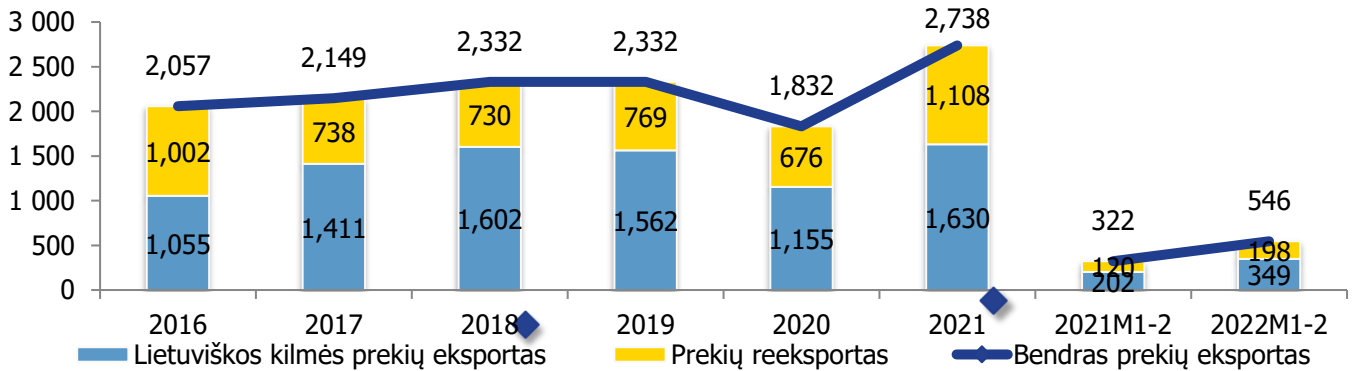
III. Prekyba prekėmis

2021 m. Lenkija buvo 4-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 7.9% (2.74 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 60% Lietuvos prekių eksporto į Lenkiją 2021 m. sudarė lietuviškos kilmės

prekių eksportas, o likusią dalį (40%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2020 m. Lietuvos prekių eksportas į Lenkiją padidėjo 49%, daugiausiai dėl mineralinio kuro ir organinių chemijos produktų eksporto didėjimo. Per 2022 m. sausio-vasario mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Lenkiją palyginti su atitinkamu 2021 m. laikotarpiu didėjo 70% arba 224 mln. EUR.

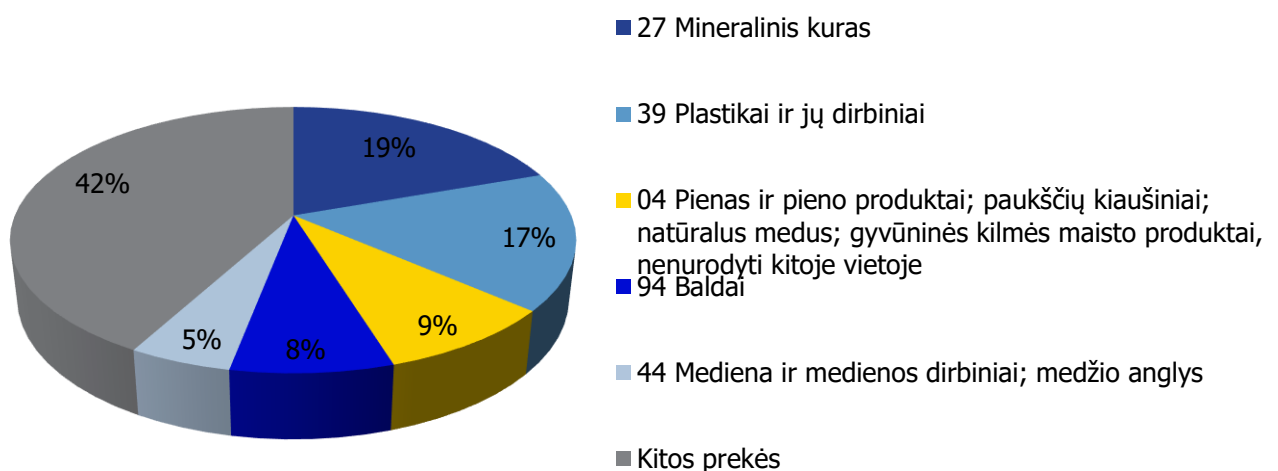
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Lenkiją, 2016-2022 m. 1-2 mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekės Lenkija 2021 m. buvo 3-a didžiausia eksporto rinka, kuriai teko 7.6% (1.63 mlrd. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Lenkiją eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė mineralinis kuras – 20% arba 320 mln. EUR (5-a didžiausia eksporto rinka), plastikai ir jų dirbiniai – 17% arba 273 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka), pienas ir pieno produktai – 8.8% arba 144 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka), baldai – 7.8% arba 127 mln. EUR (9-a didžiausia eksporto rinka), mediena ir medienos dirbiniai; medžio anglys – 5% arba 81 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2020 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Lenkiją padidėjo 41% arba 474 mln. EUR. Labiausiai didėjimą lėmė mineralinis kuras, plastikai ir jų dirbiniai, mediena ir medienos dirbiniai; medžio anglys. Per 2022 m. sausio-vasario mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Lenkiją palyginti su atitinkamu 2021 m. laikotarpiu didėjo 72% arba 146 mln. EUR.

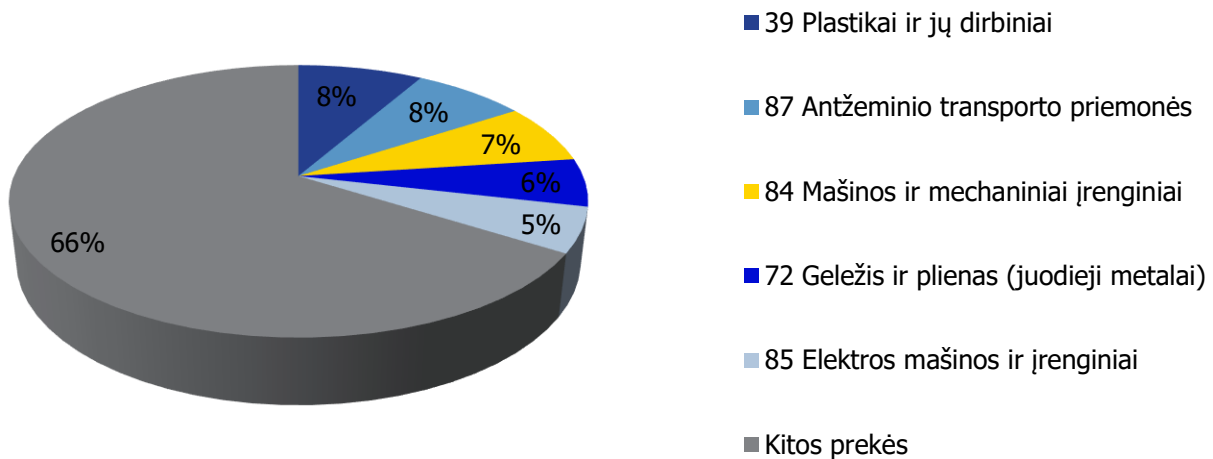
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Lenkiją struktūra 2021 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2021 m. Lenkija buvo 3-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 12% (4.54 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Lenkijos 2021 m. daugiausia importuota plastikų ir jų dirbinių – 8.3% arba 378 mln. EUR (1-a didžiausia importo rinka), antžeminio transporto priemonių – 7.5% arba 340 mln. EUR (2-a didžiausia importo rinka), mašinų ir mechaninių įrenginių – 7.1% arba 322 mln. EUR (3-a didžiausia importo rinka), geležies ir plieno (juodųjų metalų) – 5.7% arba 258 mln. EUR (1-a didžiausia importo rinka). Palyginti su 2020 m. prekių importas iš Lenkijos padidėjo 20%.

3 pav. Lietuvos importo iš Lenkijos struktūra 2021 m.

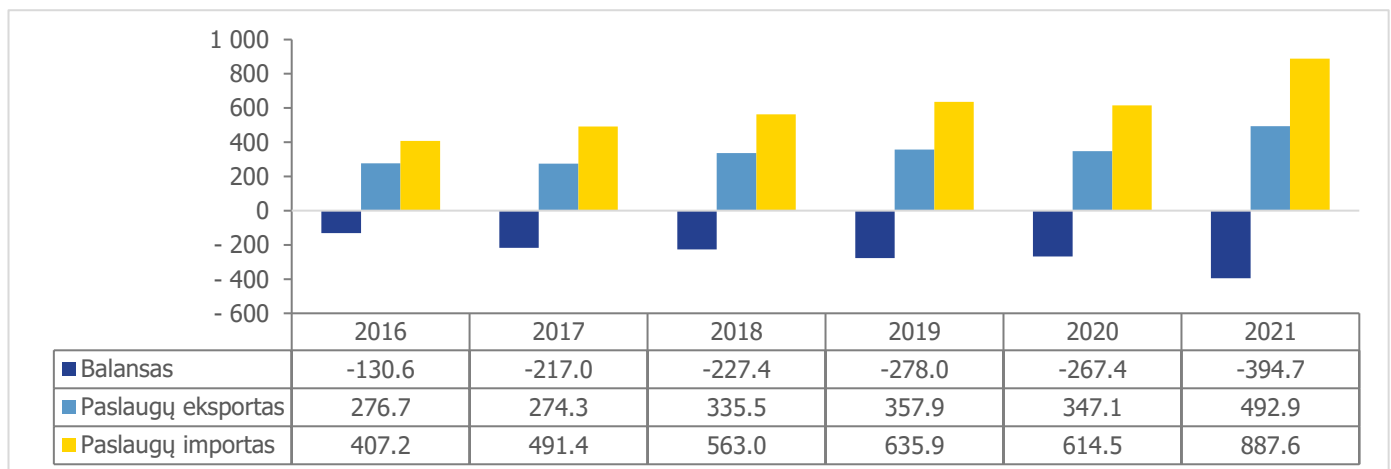

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2021 m. Lenkija buvo 8-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 3.8% (493 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Lenkijos siekė 888 mln. EUR, tai sudarė 12% viso Lietuvos paslaugų importo 2021 m., o Lenkija buvo 1-a didžiausia tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

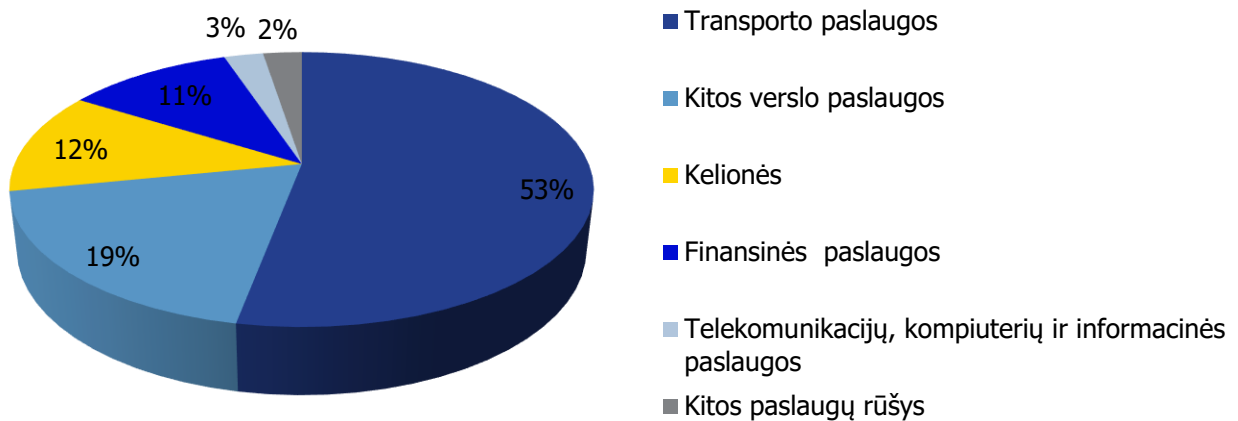
4 pav. Lietuvos ir Lenkijos užsienio prekyba (paslaugos) 2016-2021 mln. EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2021 m. iš Lietuvos į Lenkiją daugiausia buvo eksportuota transporto paslaugų – 53% arba 261 mln. EUR (10-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 19% arba 93 mln. EUR (9-a didžiausia eksporto rinka), kelionių – 12% arba 59 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka), finansinių paslaugų – 11% arba 54 mln. EUR (2-a didžiausia eksporto rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 2.6% arba 13 mln. EUR (17-a didžiausia eksporto rinka). Per 2021 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Lenkijos rinką padidėjo 42% iki 493 mln. EUR.

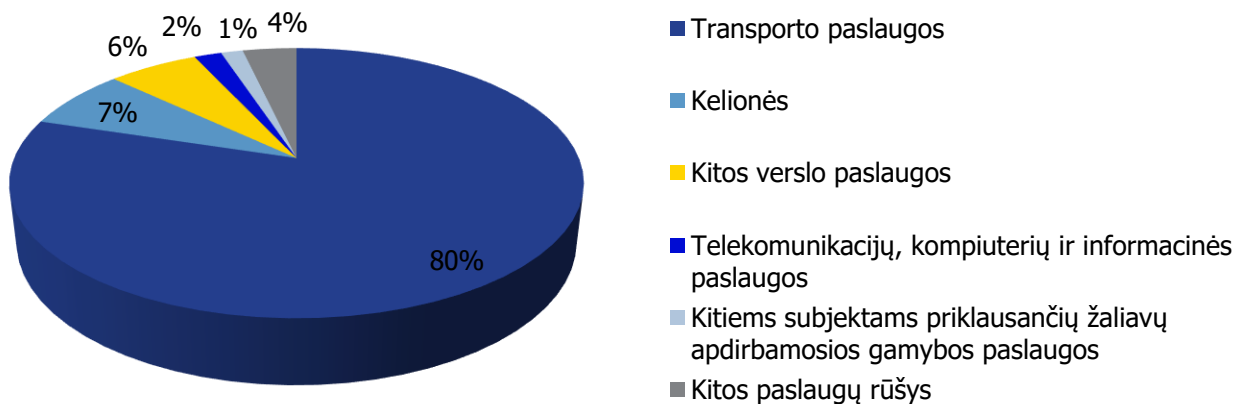
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Lenkiją struktūra 2021 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2021 m. iš Lenkijos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota transporto paslaugų – 80% arba 708 mln. EUR (1-a didžiausia importo tiekėja), kelionių – 7.2% arba 64 mln. EUR (1-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 6.1% arba 54 mln. EUR (11-a didžiausia importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 1.8% arba 16 mln. EUR (13-a didžiausia importo tiekėja), kitiems subjektams priklausančių žaliavų apdirbamosios gamybos paslaugų – 1.5% arba 13 mln. EUR (7-a didžiausia importo tiekėja). Per 2021 m. paslaugų importo vertė iš Lenkijos išaugo 44% iki 888 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Lenkijos struktūra 2021 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 2150 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Lenkijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Lenkiją yra šie: chemijos pramonės produktai, mašinos ir įrengimai, maisto produktai bei tekstilės gaminiai.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Lenkiją rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	2 150
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	249
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	229
Maisto produktų gamyba	198
Tekstilės gaminių gamyba	191
Pagrindinių metalų gamyba	161
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	143
Drabužių siuvimas (gamyba)	138
Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla	97
Elektros įrangos gamyba	96
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	91
Kitos	557

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.

